

Оила соғлом экан — жамият мустаҳкам, жамият мустаҳкам экан — мамлакат барқарордир.

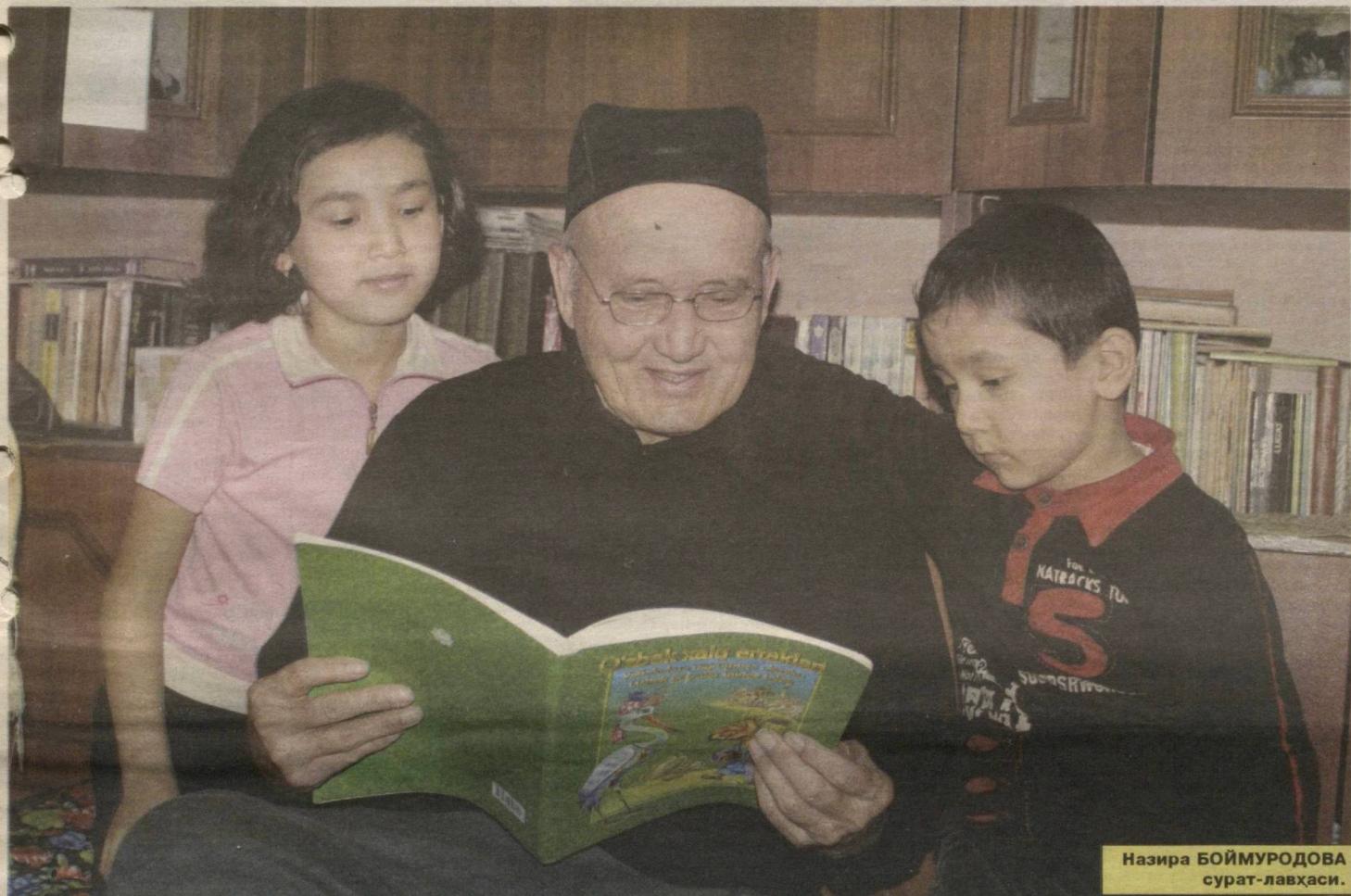
Ислом КАРИМОВ

13 (1114)-сон 3 апрель 2013 йил

Газета 1991 йил 1 сентябрдан чиқа бошлаган

жамият

ТАҚДИРИМСАН, БАХТИМСАН, ЭРКИН ВА ОБОД ВАТАН!

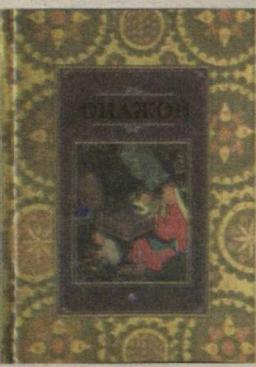
Назира БОЙМУРОДОВА
сурат-лавҳаси.

Китобдан яхшироқ дўст йўқ дунёда

ОНАЛАР БАХТИЁР ЮРТ

Президентимиз “Онани эвзозлаши меҳр-муҳаббат, эзгулик ва самимиш — бизнинг миллатимиз, ҳалқимиз эҳтиромга йўғрилганлиги билан эъти учун олий қадрият даражасига кўтаришган фазилиат”, дея таъкидлаганиарида чуқур маъни бор. Бу ҳақиқатни англаган, ҳис этган миллат эса ҳамиша табаррук зот бўлшиши оналарни улуглайди, қадрига етади. Дарвоқе, миллатнинг улуглиги — онанинг улуглиги билан белгиланаиди.

Шу маънода Ўзбекистон Хотин-қизлар қўмитаси, Матбуот ва ахборот агентлиги, Ёзувчилар уюшмаси, “Ўзбекистон” нашиёт-матбаа ижодий уйи ҳамкорлигига нашара тайёрланган “Онажон” китоби чин маънода

Шу муносабат билан Ўзбекистон Хотин-қизлар қўмитасида мазкур китоб тақдимотига багишланган тадбир бўлиб ўтди. Унда ёзувчи ва шоирлар, жамоат ташкилотлари ҳамда хотин-қизлар қўмиталари вакилилари, ҳамзалия маслаҳатчилари, Зулфия номидаги Давлат мукофоти совриндорлари, таалabalар, ёшилар иштирок этишиди.

Тақдимотда сўзга чиқкан Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси раиси Мухаммад Али, Республика байналмалал маданият маркази директори Насрииддин Мухаммадиев,

миллий адабиётимизни ривожлантиришга, ёшиларни китобхоник маданийтини юксалтиришига устувор вазифа сифатида эътибор қаратилиётганини алоҳида таъкидлашиди.

Эътиборли жисхати, “Онажон” китобидан мумтоз шоирларимиз билан бирга ёш ижодкорларининг оналарга бағисланган шеъфлари ҳам ўрин олган. Бу китобни юртимиздаги барча таъым масканларининг ахборотресурс марказлари, кутубхоналарга тарқатни режалаштирилмоқда.

Тақдимот маросимида Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари, Хотин-қизлар қўмитаси раиси Эмилра Боситхонова сўзга чиқди.

Ўз мухбиришимиз

Тақдимот

ҲИКМАТ

Яхшилар билан ҳамсуҳбат бўлиш ва дононолар билан мулоқот қилиш саодатга элтади.

Хусайн Воиз КОШИФИЙ

**Унумтманг,
севимли газетангизга обуна
давом этмоқда!**

**Ўзбекистон Республикасида хизмат
қўрсатган халқ таълими ходими Коми-
ла Алиқулова Гулистон тумани Боёвут қишло-
ғида туғилган. Айни пайтда Сирдарё вилояти.
Гулистон туманинаги 70-иҳтинослаштирилган
мактаб-интернатда инглиз тилидан сабоқ бе-
ради.**

Комила мактабда иш бош-
лагчидан 22 ёшда эди. Ора-
дан канча йиллар ўтди. У ти-
нимсиз изланди, ўрганди ва
дарс ўти жараёнида бир
хилликдан чиқа олди. Аввали-
га Боёвут қишлоғидаги ўзи
ўкиган 6-мактабда дарс бер-
ган Комила хамкабси Бер-
дикул Аликуловга турмуш-
га чиққач, мар-
казга кўчич
жэлиши ва
тақдир уни
хозирчага иш-
лаб келаётган
маскан билан
боғлади.

Тил — ми-
латлар ўртаси-
даги кўпrik.
Чет тилларни
билган одам
дунёни билан
билиди. Комила
Аликулова ўкувчиларга
ана шуларни
үқтиради ва ўз
хәётида кечган
қизик бир во-
кеани айтиб
беради.

... Ушанда
Комиланинг
Искандар де-
ган акаси ўғли

Равшанбекни ўллантираётган
эди. Тўйга кўёвлари Баҳодир
хорижлик меҳмонларни (улар
фалла ўрадиган комбайн мут-
хассислари экан) бошлаб
келиб қолди. Шу ерда Коми-
ланинг инглиз тилини билиши
кўл келди. Мехмонлар билан
бемалол гаплашиб ўтириди.
Улар хам яйраб кўнглидаги-
ларни айта олишиди. Мехмон-
ларнинг гапини тилимизга
ўғириб ўз ўрнида уларга ми-
лий урф-одатларимиз тўғри-
сида гапириб бераётганди
отаси Ирисбек бува хурсанд-
лигини яшира олмай: "Бара-
калла қизим, энди кўнглим
тўлди, ажойиб касбни танла-
ган эксанс", деб дуо килди.

Ирисбек Бекбўтаев мак-
табда ўқитувчилик хам қилган,
урушдан кейинги йиллари
пахтацилик бригадири, сўнг
боғон бўлиб ишлаган эди. 7
нафар фарзандининг ҳамма-
сини ўқитди. Ирисбековлар
хонадони педагоглар оиласи
бўлиб танилди. Хонадон бе-
каси Хадица Бекбўтаева эса
деярли "боловлари билан бир-
га ўқиган" аёл. Бундай дейи-
шимизнинг боиси, фарзанд-
ларининг мактабдаги ўқиши-
ни ўзи назорат килар, сўнг
улар олий ўкув юртларига
бирик-кетин ўқишига кириш-
га, бирини кузатиб, бирини
кутиб оларди. Талаба ўқитув-
чидан юраги анча безиллаб кол-
ган шекилли, Комилага кел-
ганида ўзимизга яқинроj жой-
да ўқигин, деб ўтиндиди. Анвар
акаси хам онасининг сўзини
куватлаб, "Оиласизга битта
ҳамшира хам керак, Гулистон-
даги тибиёт билим юртига
кирақол", деди. Аммо қалб
амри енгіб чиқди. Қизиқиш,

орзулар устунлик килди. Ко-
мила Сирдарё давлат педагоги-
ка институтининг чет тиллар
факультетига хужжат топши-
риб, барча имтиҳонларни мув-
ваффакиятни топшириб, та-
лаба бўлди.

Ўқитувчининг ўз касбига

нимқул Тохиев, Эркин Султо-
нов, Мухтарам Мавлонова,
Назира Садировалардан ҳам
бир умр миннатдор.

Комила Алиқулованинг
баҳти шундаки, бугунги кунда
унинг шогирдлари жуда
кўп. Бугун улар турли ўкув
маскнларида ёшларга сабоқ
бормоқдалар. Мақсаду
Маматкулова, Зулайхир Ирис-
бекова, Гулбахор Бойназаро-
ва, Мушаррафа Ахмедова, Бах-
тиёр Хамидов, Хулкар Жума-

нова, Дилдора

Хайитова, Муно-
жонд Әркабоев-

лар айнан устоз-

лари изидан бо-

раётган мураб-

бийларди.

Қизи Феруз

хам онасининг

инглиз тилида

чириойи гапири-

шига, касби ту-

файли ҳурмат-

зътиборга ёриш-

ганига хавас

килди ва айнан

инглиз тили мут-

хасислигига ўқиди.

Эндилика-
да эса онаси иш-

лаган 70-иҳти-

сослаштирилган

мактаб-инте-

ратда ўқувчила-

га дарс бермоқ-

да.

— Илмли

одам илмнинг

кадрига етади.

Ўқиган билан

ўқимаганнинг

фарқи катта бўлади, — дейди
Комила Алиқулова.

Шунинг учун ҳам фарзанд-

ларининг ҳаммасини маълум

мутхасисликларга ўқитди,

қасбга йўналтириди. Келини

Хурриятни хам педагогик ма-

лумот олишига кўмаклаши.

Карийб кирк йилдан бўён

шешарга инглиз тили фанидан

сабоқ берib келаётган муал-

лима ибратли оиласини бека-

си, жажхи невараларини бу-

виси. Махалласида ҳурмат-

иззатга сазовор бу аёл жамо-

ат ишларида хам фаол.

Тил билган одам қаерда

бўлса-да, ҳеч қачон ҳор

бўлмайди. Мамлакатимиз та-

раққий этиб, жаҳонга юз ту-

тётган бир пайтда, Прези-
дентимизнинг ўтган Йил 10

декабрдаги "Чет тилларни

ўрганиши тизимини янада та-

комиллаштириш чора-тад-

бирлари тўғрисидаги" қарори

буғунги лавҳамиз қаҳрамони

сингари бутун умрини келгу-

си авлодларга хорижий тил-

ларни ўргатишдек машаққат-

ли вазифани адо этмоққа ба-

шишлаган устоз ва ўқитувчи-

лар учун ўзига хос дастурим-

амал бўлди десак, мубобла-

га бўлмайди. Чунки бугунги кунда

дунё ахли сўзлашашётган

ўнлаб тилларни билиш авлод-

ларимиз учун нафақат хаётай

зарурат ёки мулоқот восита-

си, балки кўнгилларни хам

боғлайдиган, ўзаро дўстлик,

ҳамкорлик ришталарини мус-

таҳкамловчи кўпrik бўлиб

хизмат килади.

Баҳор ХОЛБЕКОВА,

"Оила ва жамият" мухбири.

Норинисо ҚОСИМОВА,

журналист.

Сирдарё вилояти.

АҲИЛЛИК МАСКАНИ

Обод юртга тўй-тантаналар ярашади. Борликни кўклам нафаси чулғаб олган шу кунларда юртимиздаги қайси кўчайю хиёбонларга борманг, яшариш, янгиланиш жараёни, ободонлаштириш ишларини кўриб кўзлар кунвайди. Ана шундай гўшалардан бирни сўлим ўстознига қарашади Барраж маҳалласидир.

— Юртимиз ободлиги учун ҳар бир маҳалла, оила масъул, — дейди мазкур маҳалла раиси Гулнора опа Холдорова. — Маҳалланинг саришалиги шу ерда яшаётган ҳар бир оиласининг останасидан бошланади. 982 та оиласда турли миллатда мансуб уч миннга яқин ахоли истиқомат қиласди. Наврўз шодиёналари арафасида ўтказилган хайрия ҳашаридаги маҳалладошларимиз билан бирга чи үнгандан зиёд мевали ва манзаралари даҳарт кўчалари ўтказиди. Атроф-муктоз озодалигини саклаш максадиди туман Ободонлаштириш бўлими билан ҳамкорликда маҳалламиз учун янги русумдаги чинидан ташинади. Хар ойда иккни маротаба йўлга ўтказилган тозалов ишларимиздан маҳалладошларимиз мамнун. Кўп қаватли уйларимиз ҳам тъмирдан чиқарилди.

Аҳолининг тибий маданийини ошириш, соғлом турмуш тарзини шакллантириш учун маҳалла ҳамширларни ва маслаҳатчимиз Райхон опа Жарембетова хамкорликда ҳар бир хонадонда тушунтириш ишларини олиб боришим оқда. Ҳар ойнинг биринчи ҳафтасида тибий кўпrik ўтказилиди. Унда туманинг олий тоифали ва малакиши шифокорлари мактаб ўкувчилари ва хотин-қизларни ҳам кўрикдан ўтказишиди. Ҳудудимизда истиқомат килаётган 27 та эҳтиёжданд оиласига тадбиркорларимиз биринирилган бўлиб, байрам ва ҳайтларда улар холидан хабар олишади. Маҳалламизда ўтказилётган тўй-ҳашам, маросим, оиласивий ва бошқа тадбирларни ўтказишида жамоатчилик низорати йўлга ўтказилган. Тўй ва маросим эгаллари билан ушбу тадбирларни ихчам, ироғарчиликисиз ва белгиланган талаблар асосида ўтказиши жамоатчиларимиз ўз назоратига оладилар.

Искандар қўргонида истиқомат килувчи кўли гул тикувчи Шахноза Тўйчиева ўз ўйида келин ва қызларга тикувчиликдан сабоқ бермоқда. Унинг ёрдамида шогирдлари замонавий кўринишдаги пардалар, келин-кўёб либосларини маромига етказиб тикиши олишишади.

Бир қарашда бошқа ҳудудларда бўлганидек, бугун биз сўз юритаётган Искандар қўргонида ҳам одатиди ҳаёт тарзи хуқум сурётганга ўтказишиди. Аммо улар билан яқинроj танишсангиз, ахиллик, тутувлик ва ҳамжиҳатлик хукмрон бўлган бу гўша ахлиниг ўтказишини олишишади.

Нигора ЎРОЛОВА,
"Оила ва жамият" мухбири.

ДУНЁ ЭШИКЛАРИ ОЧИЛАЁТИР

Замон тезкор, аҳборотлар камрови жуда кенг. Шу боис буғуннинг ўшларидан мақсади сари тинимиз изланishi, ўқиши, интилиш ва имкон қадар кўпроқ тил ўрганиши талаб этилади. Шунга кўра ёшларимиз жуда изланувчан. Уларниң қизиқиши ва истакларини рўёбга чиқариш йўлида давлатимиз томонидан кўплаб имкониятлар яратиб берилмоқда. Нуғузли чёт эл университетлари ўзбекистонлик талабалар учун ўз эшикларини очди. Хорижий мамлакатларда малака ошириш, ўқиши учун шароитлар етарили. Таълим тизимидаги янгилашшар ҳар бир ёшни кўпроқ билим олиши, келажакда ҳар томонлама етук шахс бўлиб улғайишга унайди. Бугунги кунда қайси бир соҳада бўлмасин, билимдон ва малакали кадр бўлиб етишиш ва дунё миқёсида фаолият олиб бераётган етакчи мутахассислар билан бемалол тажриба алмашши учун хорижий тилларни мутакаббисларига бу имкониятларни қанчалик кимматли эканини тушунишади. Шу маънода Президентимиз томонидан қабул қилинган "Чет тилларни ўрганиши тизимини янада токомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисидаги" қарор ўшларимизнинг келажаги учун имконият эшикларини янада кенгроқ очди.

Бир замонлар кимининг иккича тилни ўрганиши орзуга ўтшарди. Эндиликада эса беш-олтида тиблини бемалол ўзлаштириш, ўрганиши учун шароитлар етарили. Хорижий тилларни мутакаббисларига бу имкониятларни қанчалик кимматли эканини тушунишади. Ҳалқимизда "Нихолга қандай эътибор берсанг, у шундай кўкаради" деган нақл бор. ўшларимизнинг ҳар тарафлами юксак салоҳияти кадрлар этиб тайёрлашга ҳар биримиз ўз хиссамизни кўшсак, мамлакатимизнинг янада ривожланишини ва гуллабянишига муносиб улуш ўшганд бўламиш.

Раъно БОЙБЎАЕВА,
Бекобод шаҳридаги 16-умумтаълим мактаби
инглиз тили ўқитувчиси.
Тошкент вилояти.

Халқона оханглар кўнгилнинг туб-тубидаги мудроқ туйгуларни да уйғотишга қодир. 2012 йил Элликқалъада бўлиб ўтган "Асрлар садоси" санъат фестивалида доира оханглари жўрлигига янграган ёр-ёру лапарлар нафакат ҳамортларимизни, балки хорижлик мемонларнинг ҳам юрагига завку шавк олиб кирди. "Кўқон ёр-ёри (1997 йилгача "Омон ёр" эди) ҳалқ фольклор этнографик ансамбли ўз йўналишида олий ўринга муносаб топилди.

БАХТ УЛАШСИН ЁР-ЁРЛАР

1982 йилда ташкил топган жамоага Ўзбекистон ҳалқ артисти Раҳимахон Мазоҳидов асос соглан эди. Айни пайтда бу анъанани аянинг шогирди, жамоа бадиий раҳбари Ҳурсаной Кодирова давом этишимиздан. Кўкон ёр-ёрлари шу кунларда юртимизда кезаётган Наврӯз шодиёнларига ҳам ўзгача файз бағишламоқда.

— Хурсаной опа, ёр-ёрлар бунча дилтортар бўлмас...

— Оналаримиз, момоларимизнинг калб ҳарорати йўғрилган оханглар-да улар. Шунинг учун ҳам қайси даврада янгарамасин, тингловчиликни бирдек мафтун этади. Қайси бир виляят ёки туман-кишоқса борсангиз, ўша ҳудуд ахлининг кўнгил жилоларини ифодалайдиган ёр-ёрлар, лапар ва келин саломларни ёзитасиз. Кўкон ёр-ёрлари ҳам ўзига хос. Биз барчасини тўплаб, театрлаштирилган ҳолатда намойиш этиб келаяпмиз.

— "Кўқон ёр-ёри"нинг репертуари анча бой. Бунга ёришини осон кечмагандир. Ахир, ҳалқ кўшиклиарини жамлашинг ўзи катта меҳнатни талаб этади-ку?

— Устозимиз Раҳимахон Мазоҳидова "Омон ёр" фольклор ансамблини ташкил этганида маҳаллаларда биргалиқда юриб, кекса онахонлар билан сұхbatлашиб, аёлларнинг давраларини айланни ҳалқ кўшиклиари, лапар ва ёр-ёрларни жамлаган эди. Бу кўшиклиар биз учун хазинага айланди. 1997 йилда маданият (хозирги маданият ва спорт) ишлари вазирлиги йўлламаси билан Раҳимахон аям иккимиз 20 нафар раққоса билан Туркияда бўлиб ўтган "Кора кўзим" деб номланган ҳалқаро фестивалда катнашдик. Мустақилликка ёришганимиздан кейин фольклор йўналишидағи бундай нуфузли анжуманда мамлакатимиздан биринчи бор биз иштирок этгантган эканмиз. Кенг яловлар, завод ва фабрикалар ҳөвлиларида кунига 2-3 марта жонли ижорда концерtlар намойиш этиб, олқишлиарга сазовор бўлдик. Кайтанимиздан кейин устозим: "Ўзимизнинг Кўқон ёр-ёрлари ҳам анча-мунча тўпланиб қолибди. Шуларнинг барчасини тиклаб, "Омон ёр"ни "Кўқон ёр-ёри"га

айлантирайлик", дедилар.

2005 йили Андижонда минтақавий фольклор фестивалини бўлди, бунда ҳам йўқолиб кетаётган удумларимизни қайта тикилаб намойиш этидик ва олий ўринни эгалладик. Шундан кейин "Кўқон ёр-ёри" ҳалқ ансамбли мақомига эришиди. Юртимизда фольклор ансамбларига ётибор кучайди. Ишлашимиз, ижод килишимиз учун шароит ва имкониятлар яратиб берилди. Бу бизларни янада шижоат билан ишлашга даъват этмоқ -

одам энг аввало маҳоратли устозлар мактабини кўриши керак. Бу борада менинг омадим чопган. Онам Мунисахон опа санъатни жуда қадрлаган аёл эдилар. Мени Раҳимахон аянинг олдига олиб боргандирида ҳали анча ёш эдим. Устоз мени ўз кизларидек кўрган. Тошкент давлат маданиятини (хозирги Тошкент давлат санъат ва маданиятини) институтининг "Ҳалқ театри режиссёри" факультетида сиртдан таҳсил олиш билан бирга, Кўқон давлат драма театрида ҳам ишлай бошладим.

Мана,

3 4
йилдир-
ки, шу соҳадаман.

Аввалига эпизодик ролларни ижро этганиман. 18 ёшимда "Ёрлитош" спектаклидаги Гулнор ролини беришган. Жуда ҳаяконланганман. Буни сезган Раҳимахон аям саҳнанинг ортида ўтириб, оркестрга жўр бўлиб, сүфёрлик килиб турганлар. Шундан кейин "Уйғониш"да Иқболхон, "Тоҳир ва Зухра"да Зухра, "Жоним фидо"да Фазилат, "Равшан ва Зулхумор"да Зулхумор каби бош қархомлар образини саҳнада талқин этдим. У пайтлар театримизда оркестр жўрлигига спектаклардаги қўшиклиарни ижро этардик. "Равшан ва Зулхумор" спектаклида Зулхуморни ижро этганимда Раҳимахон ая "Хозирча ҳалқ хизматига чиқмай тур, сен доира қаласан. Доирада эса парда йўқ. Оркестрга жўр бўлиб ашула айтатёттанинга, кўйни хис этолмай, ижро йўлидан чиқиб кетишинг мумкин", дерди. Шу тариқа устозимдан саҳнада ҳар бир деталга алоҳида ётибор беришни ўрганганиман. Устозларнинг далласини, илиқ меҳрини хис этиши ҳам баҳт ва айни пайтда бирор қалтис хатога йўл кўймаслик, устоздан танбех эшитмаслика интилади одам. Мана шу нарса саҳнани мукаддас тутиб ишашга ўргатди.

— Театр саҳнасида бир қанча ролларни ижро этгансиз. Доира жўрлигига айтиётган лапару ёр-ёрларини ҳам санъат мухлислири жуда қадрлайди. Эл на зарига тувиши учун санъаткор биринчи навбатда нималарга ётибор бериши керак, деб ўйлайсиз?

— Санъатга ҳавас кўйган да. Ансамблимизда фаолият юритаётган Салимахон, Мавжудаҳон, Наргизаҳон, Моҳираҳон, Матлубаҳон, Маликаҳон, Ферузаҳон ва бошقا қизларимизнинг ҳар бири ўзига хос бир олам. Уларнинг барчаси ҳам оиласи, ҳам санъатни бир кўзда тутиб яшашпти.

Устоздан сўнг репертуаримизни янада бойитишига ҳарарати кўзидик. Давраларда янги бир ҳалқона оханг кўлогимизга кирса, дархол илиб олишга уринамиз. Хозирда ансамблимиз "Раҳимахон Мазоҳидова" номи билан юритилайди.

— Айтишиларича, келинчаклик йилларингизда ҳам ижоддан тўхтамаган экансиз. Санъатни тушунадиган — Санъатга ҳавас кўйган

...Ҳайр-хўшни насия қилиб кетган аёлни кўрмаганимга ўн беш йилдан ошиди. "Мехмондан кутулмоқчи бўлсанг, унга карз бер", деганида машхур қизичимиз ҳақ экан...

НОКАС

Биринчи аёлни уч ўғли билан ташлаб кетган эркак иккиччи хотинидан уч киз кўрди.

"Ниманинг қадргига етмасанг, Ҳудоим сени шу неъматдан кисади", деган эдилар момомиз бир гурунгарида.

Қизи, кексайганидан ота кимнинг кўлига қааркан, ўғилнингми ёки кўевнинг?!

хонадоннинг маънавий дунёси ҳам бошқача бўлади, тўғрими?

— Албатта. Қайнотам адабиёт ва санъатга ихлоси баланд инсон бўлганлар. Уйларида тез-тез машхур санъаткорлар мемон бўлишарди. Комил Яшин, Ҳалима Носирова каби адабиёт ва санъатимизнинг таникли намоёндлари билан борди-келди килиб туришган. Турмуш ўртоғи Рафиқжон Юсупов театра ишлаганликлари учун санъат соҳасида фаолият юритишимга тўсқинликлар бўлмаган. Қайнонам қасмийни тушуниб, болаларимни вояга етказишида катта ёрдам берганлар. Санъатни терап айнагайдиган, унинг қадрига етадиган оиласи катта маънавий тарбия олдим. Қайнонам Салимахон аядан рўзгор туумини, оиласининг бекам бекаси бўлиш сирларини ўрганибина қолмай, оила билан боғлиқ чиройли удумларимиз, кадрингларимиз борасида ҳам сабоқ олганман.

— Аёллик бахти борасида турли қараашларга дуч келамиз. Буни кимдир аёлнинг жамиятда тутган ўрни, фаолиятида эришган ютуклари билан кийслайди. Сизнингча, аёл қаҷон ўзини бахти хис этади?

— Жамиятда ўз ўрнини топшиши, ишида муввафқиятга эришиш учун аёлнинг ОИЛАдек мустаҳкам ва мұқаддас тиргани бўлсиз экан. Мен оиласида ва жамиятда ўз ўрнини топганимдан бахтиман. Турмуш ўртоғим билан ҳётнинг барча синовларни, қийинчиликларини ёнгиг ўтдик, ўтаямиз. Агар у киши қўллаб-куватлаб турмаганларида, мен шу дараҷага эришмаган бўлардим. Ҳеч қаҷон улар руҳсат бермаган жойга бормадим. Ҳамиша маслаҳатларига кулоқ тутдим. Шукри, кам бўлмадим. Эндиликда ўғилларим Илҳомжон, Элэржон, Дониёржон, қизим Юлдузхон ва келинларим Хуснинадон, Малоҳатхонлар билан бағрим тўлиқ. Невараларим Мубинабону ва Моҳларойимнинг чуғур-чуғурларидан дилим яйрайди. Болаларим ҳётда ўз ўрнини топшиди. Ҳамиша отасига ва менга сунчич, сирдор. Оиласи даврасидан менинг ўтига ўтди. Болаларим ҳётда ўз ўрнини топшиди. Ҳамиша хаммага илнадиган билан юритишади. Шукри, кам бўлмадим. Эндиликда ўғилларим Илҳомжон, Элэржон, Дониёржон, қизим Юлдузхон ва келинларим Хуснинадон, Малоҳатхонлар билан бағрим тўлиқ. Невараларим Мубинабону ва Моҳларойимнинг чуғур-чуғурларидан дилим яйрайди. Болаларим ҳётда ўз ўрнини топшиди. Ҳамиша хаммага илнадиган билан юритишади. Шукри, кам бўлмадим. Эндиликда ўғилларим Илҳомжон, Элэржон, Дониёржон, қизим Юлдузхон ва келинларим Хуснинадон, Малоҳатхонлар билан бағрим тўлиқ. Невараларим Мубинабону ва Моҳларойимнинг чуғур-чуғурларидан дилим яйрайди. Болаларим ҳётда ўз ўрнини топшиди. Ҳамиша хаммага илнадиган билан юритишади. Шукри, кам бўлмадим. Эндиликда ўғилларим Илҳомжон, Элэржон, Дониёржон, қизим Юлдузхон ва келинларим Хуснинадон, Малоҳатхонлар билан бағрим тўлиқ. Невараларим Мубинабону ва Моҳларойимнинг чуғур-чуғурларидан дилим яйрайди. Болаларим ҳётда ўз ўрнини топшиди. Ҳамиша хаммага илнадиган билан юритишади. Шукри, кам бўлмадим. Эндиликда ўғилларим Илҳомжон, Элэржон, Дониёржон, қизим Юлдузхон ва келинларим Хуснинадон, Малоҳатхонлар билан бағрим тўлиқ. Невараларим Мубинабону ва Моҳларойимнинг чуғур-чуғурларидан дилим яйрайди. Болаларим ҳётда ўз ўрнини топшиди. Ҳамиша хаммага илнадиган билан юритишади. Шукри, кам бўлмадим. Эндиликда ўғилларим Илҳомжон, Элэржон, Дониёржон, қизим Юлдузхон ва келинларим Хуснинадон, Малоҳатхонлар билан бағрим тўлиқ. Невараларим Мубинабону ва Моҳларойимнинг чуғур-чуғурларидан дилим яйрайди. Болаларим ҳётда ўз ўрнини топшиди. Ҳамиша хаммага илнадиган билан юритишади. Шукри, кам бўлмадим. Эндиликда ўғилларим Илҳомжон, Элэржон, Дониёржон, қизим Юлдузхон ва келинларим Хуснинадон, Малоҳатхонлар билан бағрим тўлиқ. Невараларим Мубинабону ва Моҳларойимнинг чуғур-чуғурларидан дилим яйрайди. Болаларим ҳётда ўз ўрнини топшиди. Ҳамиша хаммага илнадиган билан юритишади. Шукри, кам бўлмадим. Эндиликда ўғилларим Илҳомжон, Элэржон, Дониёржон, қизим Юлдузхон ва келинларим Хуснинадон, Малоҳатхонлар билан бағрим тўлиқ. Невараларим Мубинабону ва Моҳларойимнинг чуғур-чуғурларидан дилим яйрайди. Болаларим ҳётда ўз ўрнини топшиди. Ҳамиша хаммага илнадиган билан юритишади. Шукри, кам бўлмадим. Эндиликда ўғилларим Илҳомжон, Элэржон, Дониёржон, қизим Юлдузхон ва келинларим Хуснинадон, Малоҳатхонлар билан бағрим тўлиқ. Невараларим Мубинабону ва Моҳларойимнинг чуғур-чуғурларидан дилим яйрайди. Болаларим ҳётда ўз ўрнини топшиди. Ҳамиша хаммага илнадиган билан юритишади. Шукри, кам бўлмадим. Эндиликда ўғилларим Илҳомжон, Элэржон, Дониёржон, қизим Юлдузхон ва келинларим Хуснинадон, Малоҳатхонлар билан бағрим тўлиқ. Невараларим Мубинабону ва Моҳларойимнинг чуғур-чуғурларидан дилим яйрайди. Болаларим ҳётда ўз ўрнини топшиди. Ҳамиша хаммага илнадиган билан юритишади. Шукри, кам бўлмадим. Эндиликда ўғилларим Илҳомжон, Элэржон, Дониёржон, қизим Юлдузхон ва келинларим Хуснинадон, Малоҳатхонлар билан бағрим тўлиқ. Невараларим Мубинабону ва Моҳларойимнинг чуғур-чуғурларидан дилим яйрайди. Болаларим ҳётда ўз ўрнини топшиди. Ҳамиша хаммага илнадиган билан юритишади. Шукри, кам бўлмадим. Эндиликда ўғилларим Илҳомжон, Элэржон, Дониёржон, қизим Юлдузхон ва келинларим Хуснинадон, Малоҳатхонлар билан бағрим тўлиқ. Невараларим Мубинабону ва Моҳларойимнинг чуғур-чуғурларидан дилим яйрайди. Болаларим ҳётда ўз ўрнини топшиди. Ҳамиша хаммага илнадиган билан юритишади. Шукри, кам бўлмадим. Эндиликда ўғилларим Илҳомжон, Элэржон, Дониёржон, қизим Юлдузхон ва келинларим Хуснинадон, Малоҳатхонлар билан бағрим тўлиқ. Невараларим Мубинабону ва Моҳларойимнинг чуғур-чуғурларидан дилим яйрайди. Болаларим ҳётда ўз ўрнини топшиди. Ҳамиша хаммага илнадиган билан юритишади. Шукри, кам бўлмадим. Эндиликда ўғилларим Илҳомжон, Элэржон, Дониёржон, қизим Юлдузхон ва келинларим Хуснинадон, Малоҳатхонлар билан бағрим тўлиқ. Невараларим Мубинабону ва Моҳларойимнинг чуғур-чуғурларидан дилим яйрайди. Болаларим ҳётда ўз ўрнини топшиди. Ҳамиша хаммага илнадиган билан юритишади. Шукри, кам бўлмадим. Эндиликда ўғилларим Илҳомжон, Элэржон, Дониёржон, қизим Юлдузхон ва келинларим Хуснинадон, Малоҳатхонлар билан бағрим тўлиқ. Невараларим Мубинабону ва Моҳларойимнинг чуғур-чуғурларидан дилим яйрайди. Болаларим ҳётда ўз ўрнини топшиди. Ҳамиша хаммага илнадиган билан юритишади. Шукри, кам бўлмадим. Эндиликда ўғилларим Илҳомжон, Элэржон, Дониёржон, қизим Юлдузхон ва келинларим Хуснинадон, Малоҳатхонлар билан бағрим тўлиқ. Невараларим Мубинабону ва Моҳларойимнинг чуғур-чуғурларидан дилим яйрайди. Болаларим ҳётда ўз ўрнини топшиди. Ҳамиша хаммага илнадиган билан юритишади. Шукри, кам бўлмадим. Эндиликда ўғилларим Илҳомжон, Элэржон, Дониёржон, қизим Юлдузхон ва келинларим Хуснинадон, Малоҳатхонлар билан бағрим тўлиқ. Невараларим Мубинабону ва Моҳларойимнинг чуғур-чуғурларидан дилим яйрайди. Болаларим ҳётда ўз ўрнини топшиди. Ҳамиша хаммага илнадиган билан юритишади. Шукри, кам бўлмадим. Эндиликда ўғилларим Илҳомжон, Элэржон, Дониёржон, қизим Юлдузхон ва келинларим Хуснинадон, Малоҳатхонлар билан бағрим тўлиқ. Невараларим Мубинабону ва Моҳларойимнинг чуғур-чуғурларидан дилим яйрайди. Болаларим ҳётда ўз ўрнини топшиди. Ҳамиша хаммага илнадиган билан юритишади. Шукри, кам бўлмадим. Эндиликда ўғилларим Илҳомжон, Элэржон, Дониёржон, қизим Юлдузхон ва келинларим Хуснинадон, Малоҳатхонлар билан бағрим тўлиқ. Невараларим Мубинабону ва Моҳларойимнинг чуғур-чуғурларидан дилим яйрайди. Болаларим ҳётда ўз ўрнини топшиди. Ҳамиша хаммага илнадиган билан юритишади. Шукри, кам бўлмадим. Эндиликда ўғилларим Илҳомжон, Элэржон, Дониёржон, қизим Юлдузхон ва келинларим Хуснинадон, Малоҳатхонлар билан бағрим тўлиқ. Невараларим Мубинабону ва Моҳларойимнинг чуғур-чуғурларидан дилим яйрайди. Болаларим ҳётда ўз ўрнини топшиди. Ҳамиша хаммага илнадиган билан юритишади. Шукри, кам бўлмадим. Эндиликда ўғилларим Илҳомжон, Элэржон, Дониёржон, қизим Юлдузхон ва келинларим Хуснинадон, Малоҳатхонлар билан бағрим тўлиқ. Невараларим Мубинабону ва Моҳларойимнинг чуғур-чуғурларидан дилим яйрайди. Болаларим ҳётда ўз ўрнини топшиди. Ҳамиша хаммага илнадиган билан юритишади. Шукри, кам бўлмадим. Эндиликда ўғилларим Илҳомжон, Элэржон, Дониёржон, қизим Юлдузхон ва келинларим Хуснинадон, Малоҳатхонлар билан бағрим тўлиқ. Невараларим Мубинабону ва Моҳларойимнинг чуғур-чуғурларидан дилим яйрайди. Болаларим ҳётда ўз ўрнини топшиди. Ҳамиша хаммага илнадиган билан юритишади. Шукри, кам бўлмадим. Эндиликда ўғилларим Илҳомжон, Элэржон, Дониёржон, қизим Юлдузхон ва келинларим Хуснинадон, Малоҳатхонлар билан бағрим тўлиқ. Невараларим Мубинабону ва Моҳларойимнинг чуғур-чуғурларидан дилим яйрайди. Болаларим ҳётда ўз ўрнини топшиди. Ҳамиша хаммага илнадиган билан юритишади. Шукри, кам бўлмадим. Эндиликда ўғилларим Илҳомжон, Элэржон, Дониёржон, қизим Юлдузхон ва келинларим Хуснинадон, Малоҳатхонлар билан бағрим тўлиқ. Невараларим Мубинабону ва Моҳларойимнинг чуғур-чуғурларидан дилим яйрайди. Болаларим ҳётда ўз ўрнини топшиди. Ҳамиша хаммага илнадиган билан юритишади. Шукри, кам бўлмадим. Эндиликда ўғилларим Илҳомжон, Элэржон, Дониёржон, қизим Юлдузхон ва келинларим Хуснинадон, Малоҳатхонлар билан бағрим тўлиқ. Невараларим Мубинабону ва Моҳларойимнинг чуғур-чуғурларидан дилим яйрайди. Болаларим ҳётда ўз ўрнини топшиди. Ҳамиша хаммага илнадиган билан юритишади. Шукри, кам бўлмадим. Эндиликда ўғилларим Илҳомжон, Элэржон, Дониёржон, қизим Юлдузхон ва келинларим Хуснинадон, Малоҳатхонлар билан бағрим тўлиқ. Невараларим Мубинабону ва Моҳларойимнинг чуғур-чуғурларидан дилим яйрайди. Болаларим ҳётда ўз ўрнини топшиди. Ҳамиша хаммага илнадиган билан юритишади. Шукри, кам бўлмадим. Эндиликда ўғилларим Илҳомжон, Элэржон, Дониёржон, қизим Юлдузхон ва келинларим Хуснинадон, Малоҳатхонлар билан бағрим тўлиқ. Невараларим Мубинабону ва Моҳларойимнинг чуғур-чуғурларидан дилим яйрайди. Болаларим ҳётда ўз ўрнини топшиди. Ҳамиша хаммага илнадиган билан юритишади. Шукри, кам бўлмадим. Эндиликда ўғилларим Илҳомжон, Элэржон, Дониёржон, қизим Юлдузхон ва келинларим Хуснинадон, Малоҳатхонлар билан бағрим тўлиқ. Невараларим Мубинабону ва Моҳларойимнинг чуғур-чуғурларидан дилим яйрайди. Болаларим ҳётда ўз ўрнини топшиди. Ҳамиша хаммага илнадиган билан юритишади. Шукри, кам бўлмадим. Эндиликда ўғилларим Илҳомжон, Элэржон, Дониёржон, қизим Юлдузхон ва келинларим Хуснинадон, Малоҳатхонлар билан бағрим тўлиқ. Невараларим Мубинабону ва Моҳларойимнинг чуғур-чуғурларидан дилим яйрайди. Болаларим ҳётда ўз ўрнини топшиди. Ҳамиша хаммага илнадиган билан юритишади. Шукри, кам бўлмадим. Эндиликда ўғилларим Илҳомжон, Элэржон, Дониёржон, қизим Юлдузхон ва келинларим Хуснинадон, Малоҳатхонлар билан бағрим тўлиқ. Невараларим Мубинабону ва Моҳларойимнинг чуғур-чуғурларидан дилим яйрайди. Болаларим ҳётда ўз ўрнини топшиди. Ҳамиша хаммага илнадиган билан юритишади. Шукри, кам бўлмадим. Эндиликда ўғилларим Илҳомжон, Элэржон, Дониёржон, қизим Юлдузхон ва келинларим Хуснинадон, Малоҳатхонлар билан бағрим тўлиқ. Невараларим Мубинабону ва Моҳларойимнинг чуғур-чуғурларидан дилим яйрайди. Болаларим ҳётда ўз ўрнини топшиди. Ҳамиша хаммага илнадиган билан юритишади. Шукри, кам бўлмадим. Эндиликда ўғилларим Илҳомжон, Элэржон, Дониёржон, қизим Юлдузхон ва келинларим Хуснинадон, Малоҳатхонлар билан бағрим тўлиқ. Невараларим Мубинабону ва Моҳларойимнинг чуғур-чуғурларидан дилим яйрайди. Болаларим ҳётда ўз ўрнини топшиди. Ҳамиша хаммага илнадиган билан юритишади. Шукри, кам бўлмадим. Эндиликда ўғилларим Илҳомжон, Элэржон, Дониёржон, қизим Юлдузхон ва келинларим Хуснинадон, Малоҳатхонлар билан бағрим тўлиқ. Невараларим Мубинабону ва Моҳларойимнинг чуғур-чуғурларидан дилим яйрайди. Болаларим ҳётда ўз ўрнини топшиди. Ҳамиша хаммага илнадиган билан юритишади. Шукри, кам бўлмадим. Эндиликда ўғилларим Илҳомжон, Элэржон, Дониёржон, қизим Юлдузхон ва келинларим Хуснинадон, Малоҳатхонлар билан бағрим тўлиқ. Невараларим Мубинабону ва Моҳларойимнинг чуғур-чуғурларидан дилим яйрайди. Болаларим ҳётда ўз ўрнини топшиди. Ҳамиша хаммага илнадиган билан юритишади. Шукри, кам бўлмадим. Эндиликда ўғилларим Илҳомжон, Элэржон, Дониёржон, қизим Юлдузхон ва келинларим Хуснинадон, Малоҳатхонлар билан бағрим тўлиқ. Невараларим Мубинабону ва Моҳларойимнинг чуғур-чуғурларидан дилим яйрайди. Болаларим ҳётда ўз ўрнини топшиди. Ҳамиша хаммага илнадиган билан юритишади. Шукри, кам бўлмадим. Эндиликда ўғил

 Соғлом она – соғлом бола

ШИРИН ЖОНИНГ ОФРИМАСИН

Феруза АБДУМАЖИДОВА,
Тошкент шаҳар болалар тиб-
бий маслаҳат диагностика мар-
кази педиатри, олий тоифали
шифокор:

— Ҳар бир ота-она ўз зурриё-
тими жисмонан соглом ва рӯҳан
тетик бўлиб улгайшини истайди.
Кўпчилик оналар бир ёшгача
бўлган гўдакларнинг овқат ҳазм
килини тизимидаги муммомлардан
шикоят қиласидилар. Кичкунтой сол-
ном ривожланиши учун энг аввало
белгилаган тартибда овқатланти-
рилиши мухим. Дегяри барча эми-
зилолар она сутини эми-
зилолардан кейин ов-
қат билан мэйдага
эъзо ютилиши нати-
жасида озроқ ми-
ндорда қайт қилиб
юборадилар. Бу фи-
зиологик жараён, ха-
вотирланишига асос
йўқ. Бироқ қайт
қилиш жуда кучли
бўлиб, боланинг
оғиздан ноҳуш хид-
келса, албатта ши-
фокорга мурожат
этиш керак.

Болани эмизиш-

дан аввал бир неча дакика корни
билан ётқизиш, болани сиқиб
йўргакламаслик, эмизиш вақтида
бир неча дакиқа оралатиб, болани
дам олдириш, овқатлантириб
бўлгач, 20-30 дакиқа тикка кўтариб
юриш кичкунтойда овқат ҳазмни
яхшилади.

Агар корни дам бўлса ҳам бола
безовталанди. Бу мэйда ва ичак-
ларда овқатнинг туриб қолиши на-
тижасида юзага келади. Унинг ол-
дини олиш учун бола кўкрак учини
(ареола қисмини) тўлиқ оғизига
олишини назорат қилиш керак.
Жуда тез ёки секин овқатлантиш
ҳам коринда ел пайдо бўлишига
олиб келади. Агар бола суннӣ ов-
қатлантирилса, бутилкани ҳаддан
зиёд куч билан сиқимаслик керак.

Сабаби бундай пайтда овқатга
ҳаво пуфакалари тушади. Шиша-
ни тўнкарганда тешикдан арапашма
таомичил оқиши, идиш оғзи эса
суюклини билан тўлиқ копланиши
муҳим.

Она сути билан озиқланадиган
болаларда ич қотиши кам учрайди.
Бироқ рациондаги ўзғаришилар,
масалан, кўкрак сутидан сунъий
арапашмага ўтиш ёки кўшимча
овқатлар берши натижасида қаб-
зият кузатилиди. Бундан ташкири
боланинг ичи қотишига баъзан
қалонсизон без билан боғлиқ мум-
момлар ёки овқат аллергияси,

кўйиш керак. Чакалоқни кўлга олиб
аллалаш, эркалаб ширин гапириш
ҳам уни тинчлантиради. Катталари-
нинг ваҳимасини гўдак тушуна-
ди. Шу боис хонада шовқин сол-
маслик муҳим. Бу кўрсатмаларни
биринчи ёрдам тарзида кўллаш
керак. Бироқ бу ҳолат болани
ҳадеб кўйнаверса шифокорга му-
рожаат қилиш шарт. Шунда бу
огрикларнинг сабабини билиб,
унга қарши чора кўрасиз. Чакалоқ-
ни кўкрак сути билан бокаётган
оналар айрим маҳсулотларни ис-
темълоқ килмаслигига, сунъий
озиқлантириувчилар esa овқат тури-
ни ўзғартиришига тўғри келади.
Буни аниқлаш учун эса болани ал-
батта тибий текширувдан ўтка-
шиз керак.

Жисмоний ҳаракатлар чақалоқ-
ларга ҳам коин фойда. Шунинг учун
болани кўпроқ ҳаракат қилишга
ундаги. Масалан, бола ҷалқанча
ётганида сиз унинг оёқларини ве-
лосипед хайдатгандек ҳаракат-
лантиришингиз ёки кўпроқ эмак-
лашига имкон беринингиз мумкин.
Боланинг териси жуда нозик
бўлганинг сабабли осонгина ши-
кастланади. Бунинг оддини олиш
учун болани турли маҳсус дамла-
малар кўшилган сувда тез-тез
чўмилтириб туринг. Кулок, бўйин,
кўл ва тиззасининг ости шилин-
маслиги учун болалар кремлари-
ни суртиш керак. Йўқса бу ҳолат-
лар ҳам боланинг безовталаниши
сабаб бўлади.

Кўкрак сути билан боқилган
болалар яхши ривожланади. Ай-
ниқса чақалоқ дастлабки бўи ич-
дида она сутидаги барча витамин-
ларга муҳтоҷ бўлади. Сиз ҳар
канча киммат нарҳада сунъий
арапашма билан боланинг озиқлан-
тириманг, уларнинг бирориста она
сүтнинг ўрнини барibir боса ол-
майтиш керак.

**“Оила ва жамият” мухабири
Барно МИРЗАҲМЕДОВА
ёшиб олди.**

Тумға ичак нуқсонлари каби жид-
дий касалликлар ҳам сабаб бўли-
ши мумкин.

Болада қорин оғриғи ва дам
бўлиши аксарият ҳолларда кечки
пайт кучаяди. Боланинг ичак ми-
крофорласининг бузилиши оқиба-
тида корнида санчиклар кузатилида-
ди. Буни 3-4 ойликкача бўлган
гўдакларда мөвърий ҳолат дейи-
шимиз мумкин. У она сутига ўрга-
ниб кетганидан кейин бундай оғриғ
кучайганда иситилган ёғ билан
боланинг корнини соат стрелкаси
бўйлаб аста силаш ва корни билан
ётқизиш яхши ёрдам беради.
5-6 дакиқада кичкунтой овунади.
Кейин юмшоқ сочиқни дазмолда
бироз иситиб корнига боғлаб

ҚАЛБНИ ДАВОЛАЙДИГАН ОРОМГОХ

Дунёда шундай кишилар борки, унинг ҳузырига кел-
ган одам танишми, бегонами, баридир, ҳар қандай ша-
роитда ҳам энг аввало, ўз бурчи ва вазифасини ша-
раф билан ато этиқоқа ҳаракат қиласди. Мен Тошкент-
даги “Нуронийлар” оромгоҳида ана шундай меҳрибон
ва ширинсунх инсонларни кўриб бошим оғомниа етид.
Бу даргоҳда ўз номига муносиб равишида кексалар,
карнилар, маънавий кўмакка, бир сўз билан айтганда,
ширин сўз, яхши гапга муҳтоҳ юртшодларимиз дам
олишиди. Очиги, оромгоҳда шифо истаб келганларга
яратилган шарт-шароитлар, куляйликлардан мамнун
бўлдими. Айниқса, саломатлигимизни тикилаш бароба-
рида, маданий ҳордик олиш учун ўюнтирилган тад-
бирлар ва кўнгилли саёхатлар кунвонтириди.

Ўз касбанинг фидойилари десак арзидиган ши-

фокорлардан Гулираъно Шомахмудова, Бадридин Ка-
молов, Юлдузхон Аскарова ва бошқалар, кекса ота-
хону онахонларнинг дуоларини олишяпти десам му-
балаға бўлмайди. Тўғри, бугун мамлакатимизнинг ис-
татлган ҳудудида энг замонавий тиббиёт ускуналари
билан жиҳозланган ажойиб оромгоҳ ва санаторийлар
сони кўп. Лекин биринчи навбатда инсон руҳини, қал-
бини чоғ этиш, даволашга кўмак берадиган бундай
жойлар хисобли. Шу маънодна мен фурсатдан фойда-
ланаб, ҳалқимизнинг энг қадимий байрами – Наврӯзи
олам билан “Нуроний” оромгоҳида фаолият кўрсата-
ётган барча шифокор ва ҳамширларни чин юракдан
табриклийман. Эл хизматига камарбаста бўлиб, ҳами-
ша раҳмату дуолар олиб юришингизни тилайман.

У. ОМОНОВ

ЭЪЛОН!

Тошкент шаҳар Юнусобод туманинг тиббий мукл кадастри хизмати томонидан Юнусобод туманинг 2-мавзе, 34-уй, 26-хонадонда яшовчи Убайдуллаева Карима Ширалиевна номига берилган №944 раками уй режаси йўқолганлиги сабабли
БЕКОР КИЛИНАДИ.

РЕКЛАМА • РЕКЛАМА • РЕКЛАМА • РЕКЛАМА • РЕКЛАМА • РЕКЛАМА

«ЎҚТАМХОН-НУР» ўқув маркази

куйидаги ўқув курсларига таклиф этади:

- Тикувчилик – 3 ой, бошловчилар – 6 ой.
- Тўй ва оқшом либсолари – 1-2 ой.
- Аёллар костом-шими,plash-palto – 1-2 ой.
- Ҳамшира – 6 ой. 4 ой ўқиши, 2 ой амалиёт.
- Ҳамшира (тезкор) – 3-4 ой (амалиёт билан).
- Тиббиёт массаж – 2 ой. Нуктия – 1 ой.
- Торт ва пишириклар – 2 ой.
- Торт олий курси – 1 ой.
- Үйғур, Европа таом ва салатлари – 1 ой.
- Аёллар сартарошлиги – 3 ой.
- Тўй ва оқшом турмаклари ва макияж – 1 ой.
- Бухгалтерия хисоби – 3 ой.
- Элити парда ва чойшаблар тикиши – 1 ой.
- Элити парда ва чойшаблар тикиши олий курси – 1 ой.
- Сартарошлик – 2-3 ой (ўғил болалар учун).
- Гўзалиси салонига тайёрлаш – 1 ой.
- Каштачилик – 3 ой (машинкада вышивка).
- Тикувчилик – 2-3 ой.
- Инглиз тили – 3 ой, Рус тили – 3 ой.
- Бисер, янни мунҷоҳ тикиш – 2 ой.
- Декоратив гул, сарпо кути ва саватлар ясаш – 2 ой, Бисердан гуллар, даҳраҳлар ясаш – 2 ой.
- Карвинг (мева ва сабзавотлардан композиция ясаш) – 3 ой.
- Компьютер сабоқлари – 2 ой, Интернет – 1 ой.
- Барчаси амалиёти билан. ётқона мавжуд.

Ўқиши тутгатгандарга **ДИПЛОМ** бериллади.

МАНЗИЛ: Юнусобод туманинг 3-мавзе 1-уюн 31-хона.

МЎЛЖАЛ: Юнусобод дехкон бозори бош тарафи орксасида.

Тел: (8 371) 221-17-95, 221-77-72, +99894 678-50-30 225-97-93 (18⁰⁰дан 22⁰⁰гача).
ФИЛИАЛ МАНЗИЛ: Ҳамза туманинг Фарғона иўли кучаси 4-ум 40-хона. МУЛЖАЛ: Қўйлик кийим бозори рупарасида. ТЕЛ: (8371) 295-97-82, +99894 678-50-30 (кундузи)

М13 (1114),
03.04.2013

Наврӯз шукуҳи

БЎКАЛИК “СУПЕР КЕЛИНЧАК”ЛАР

Наврӯзи олам атрофига кўм-кўк сепини ёйиб, дилларга хушнудлик солиб барчамизни масрур этмоқда. Қиру адирлар ёнбагрида ўтказилган сайиллар, учрашува ва мусобакалар одамларга йил давомида кўтариликларни кайфиятини бағишилайди, десак муболага бўлмайди. Бўка тумандига “Мустақил Ўзбекистон” фермерлар ўшмасига қарашла ўрта тепа маҳалласида байрамга бағишилланиб “Супер келинчак” кўриктанлигин ўтказилди.

— Ҳар йили Йилбоши арафасида ушбу танловни ўтказиш анъанага айланниб колди, — дейди маҳал-

ла маслаҳатчиси Кумри Аширматова. — Маҳалламиизда иккى ярим мингга яқян ахоли яшайди. Тўй-маърака, бирон тадбир-тантана дейсизми, одамларнинг ахоли ва бирдамлигини кўриб, хамманинг хаваси келади. Энг қизиги, маҳалламизга янги келин тушса, кайноналаш даррована шу танловга обдон хозирлик кўришни уларнинг кулогига куядилар. Шунданими, келинларимиз ҳам танловга тайёрланши баҳонасида рўзгор юмушларини пухтароқ эгаллашга интилади. Бу эса қайнона келинлар ўртасидаги муносабат, меҳр-оқибатни ҳам мустаҳкамлашга хизмат килаётir.

Энди танловга тўхталаин: аввалига маҳалла мизининг олтида кўчусида яшайдиган келинлар ўзаро куч синашилади. Босқичма-босқич ўтказилган кўрикнинг якунни кисми Наврӯз сайли нишонланадиган кунда бўлиб ўтади. Шартларимиз ҳам танловга тайёрланши баҳона ҳам мўлжалланган. Эркин мавзуларда келинларимизга бутун оила аъзолари ёрдамга келади.

— Мен Шалоланинг қайнонасиман, — деб ўзини таништириди Феруза опа Муҳаммадова. — Бу қизини ҳашардан келин килиб тушадиган кўнглимининг бир четидаги бошқа вилоядатояга етгани боис бизнинг урф-одатларимизга кўникармикан, деган ҳадик ҳам бор эди. Шукрки, келинларни саршиштаги, пазандава ва ҷаҳонлиги билан нафакат оиласиздагиларнинг, балки кўни-кўниларининг ҳам ишончи ва меҳр-муҳаббатини қозонди.

— Бизлар эса Ферузаҳонни келин килиб олиб келганимизда роса кувонгандим, — дейди Исломжон опа. — ёшим этишига яқинлашган бўлса-да, мусобакага тайёрланётган келинларни ўзим назорат қилиб турдим. Нега десангиз, уларнинг эл-юрт олдида кўрсатсан маҳоратларни биз кайноталарнинг ҳам кўнглимини кўтарида албатта. Катта келинларим ҳам Феруза ўзаро дар бериши. Ҳаммасига минг раҳмат, умрларидан барака топишсин. Айниқса, Феруза аллар ижро этётганда онамнинг уқаларимга айтган аллаларди ёдимга тушиб тўлқинланаб кетдим.

— Маҳалланда озода, сарончо-саршиштаги бўлишида келинларнинг ўрни катта. Кўчамизинг келинлари ўзининг хуш феъллиги билан ахралиб турди, — дейди Ойша опа Рустамова. — Бугун танловда бизнинг кўчадан ўғилой иштирок этмоқда. Барча юмушлар катори пазандаликда ҳам унинг олдига тушадигани йўқ, деб ўйлайман. Кўтчиликнинг каршисида туккан чучварларини кўриб ҳавасимиз келди. Эркин мавзуда саҳнадаширилган келин образи барчамизга манзур бўлди. Томошада бойлик ва манманлик ботқоғига ботаётган қайнотаннинг инжилликларига сабр-бардош билан қаноатланган келиннинг охир оқибатда иззат-икром топиши келинларимизга ҳам яхши сабоб бўлди.

Танлов якунида “Супер келинчак” мақомини олган келинлар қимматбаҳо ёсдалик совғалари билан тақдирланишиди.

Нигора ЭРКИН қизи.

...28 февраль пайшанба. Кашнинг сўнгги куни. Эрталабдан күёш ўзининг заррин нурларини сочиб, "Баҳор бошланди, мудрок уйкудан ўйғонинглар" дегётгандек дераза ойналарини киздиради. Ҳар кунгидан эртарок ишга келдим. Иш столимга ўтириб, эндигина компьютерни ёқаман деб турсам, эшик тақиллаб ўтру бўйли, корамагиз бир йигит хона-мизга кириб келди.

— Андижондан келдим, исимм Хуршид, — дега гап бошлади у. — Уч яшарлигимда отонам автоҳолат тифайли оламдан ўтган, мени Раҳмат тогам боқиб олган экан. (Аслида у киши бизга узоқ қариндош бўлади). Тогамнин бир ўғил, бир кизи бор. Болалигимда менга чорбок этагидан бир хонали уйни ажратиб беришган. Ўзлари болалари билан бошқа уйда ўтиришади. Менинг хонамда кўрпа-тӯшак, икки-учта идиш товок ва дарс тайёлашим учун битта хонтахта бор эди. Эрталаб мактабга бориб, дарсдан сўнг ўйга чопардим. Болаларга кўшилиб ўйнашимга рухсат беришмасди. Ўдаги хамма юмушлар зиммамда. Тогам чорвачиликка қизикани учун саккизта мол, олита кўйи бор эди, шуларни бокардим. Мактабда аъло баҳоларга ўқиганман. Синфбоши эдим. Бир гап бир синфдошим касал бўлиб узоқ вақт мактабга келомади. Болалар йигилишиб, дарсдан кейин уни кўргани бордик. Ўйга кайтганимда "Нега кеч келдин?", деб тогам роса таъзиримни берган. Аксига олиб, ўша куни янги туғилган бузоқчамиз тўсатдан ўлиб қолган экан. Яхши қарамагансан деб мени айлашди. Кейин билсан, Жўра акам янни тогамнинг ўғли мактабдан келиб, ўртоқлари билан янги туғилган бузоқчанинг устига чиқиб, мишиб, роса ўнаган экан. Ҳали кучга тўлмаган бузоқка бундай кийнокларни кўтара олмаган.

— Бошқа болалар бундай ишларда сизга қарашиш-масмиди?

— Тогам Тошкентга кетишмага рухсат бердио, лекин пул топиш масаласида қўйнаб қолдим. Кўшнимиз янги иморат бошлаган эди. Уларни кида фиш кўйуб пул ишладим ва Тошкентга келиб, академик лицеяга хужжатларимни топширдим. Лицеядаги болалар билан дўстлашиб кетдик. Уларнинг ёрдами билан таниш-билишларнида юмуш бўлса дарсдан кейин бориб ишлаб пул топардим. Ўқишнитугатч, синфдошларимнинг кўпчилиги олиб ўкув юргита кирди. Мен эса ишлаб, тоғамга ёрдамлашиб кераклигини ўйлаб, ўқишини давом этириш фикридан қайдит. Мақтаниша ўймангу менда ихтироилик қобилияти бор. Инженер бўлиш, турли ихтиrolар яратишни орзу килардим. Ўқишнитугатч дурадгорга шогирд

тида ётган машина кузовини кўриб қолдим. "Ундан тогора ясасам-чи", деган ўй туди хаёлимдан. Бир синфдошим иккимиз ўйга судраб олиб келдик. Аввалига ўйдаги эски тогорани бузиб, ҳандай ясалганини ўргандим. Кейин ҳалиги кузовни бўлаклаб, болга билан уриб текислаб тогора ясаб, кўшни аёлга кўрсатдим. У даророт сотиб олди. Кейин устахо-

тушдим. Бир хонадоннинг томини ёпаётib кўлимга қора когоз тушиб қолди. Кизикиб, уни майдалаб, ичини очиб кўриб, оддийгина когоз, сакич эритмаси, тупрок, сув коришмасидан иборат эканини билиб олдим. Ўй эгаидан сурштирам, бундай когоз фактади. Намангандиша ишлаб чикарилар экан. Хаёлимга қора когоз ишлаб машиналар олди. Мен эса қаерда яшасам, турсамда, она тупрокни соғинидим.

Бир воқеа ҳеч эсимдан чиқмайди: ўзбек миллатига мансуб бир казоз ўз ҳамкишлорини арзимаган пулга сотиб юборганини ўшишиб, чида буролмадим. Тегиши органдарга ўз вақтида хабар бериб, "одам савдоси" курбони бўлган йигит-

Буни ҳаёт дейдилар

фарзандларим бўлади.

Таҳририята келишимдан мақсад, яқинда бир аёл билан сұхbatлашиб қолдим. Ун фарзанди, ота-онаси бор экан. Турмуш ўртоғи баҳтсиз тасодиф туфайли оламдан ўтиби. Аёл тинмай ҳаётдан нолир, унга шундай тақдирнираво кўргани учун ҳаётни лаънатларди.

Ахир менинг кисматим олдида бу тақдир нима деган гап? Нега одамлар бунчалар нощукр-а? Оллоҳ ҳар бир инсонни кутилмаган кисмат билан синаб кўради. Баъзида арзимаган сабаб туфайли ўз оиласи, ширин фарзандларидан воз кечиб кетаётган эркаклар ҳакими эшитсан, юрак-багрим эзилади. Тўклика шўйлик дебз шуни айтсалар керак-да.

Сизга ёлғон, менинг чин. Шу ёшимишча бирор марта қасал бўлиб дори ичганимни эслолмайман. Мен ҳакимда кайгурдиган меҳрибон кишим ўқилиги учун ҳар доим соглигимга ўтибор бераман. Кунига бир марта лимон чой ичаман. У кон айланишини яхшилади. Кузда тўкилган ёнгокларни териб хонамга олиб кириб қўяман. Қиши бўйи чўнгатидан ёнгок узилмайди. Фақат иккитадан ортиқ емайман. Мъёёри биламан.

Хорижда 35 ёшли Абдураҳим исмли киши билан танишиб қолдим. Менга ўхшаб, ҳеч кими йўқ, етим экан. Устига-устак оғир дардга чалинган. Аммо кўли гул уста. Абдураҳим ака, "Менга қанча умр бурлганини билмайман, аммо ана шу умрнини яхши ишларга сарфлашим керак. Мен курган чиройли биланарни кўриб одамларинг кўзлари қувонсин. Шунда бу дунёга шунчаки келиб кетмаганимни хис етаман", деди. У шунчалик қаттиқ ишлайдики, қасаллик ҳакида ўлашшага вақти йўқ. Инсон шундай яшиши, кучли бўлиши керак деб ўйлайди. Ишдан бўш вактларимда бадий китоб ўқиб, овнанман. Турли ихтиrolар ҳакида баш котираман. Ҳаётда шундай овнумчим борлиги учун ҳам шукр килиб яшайман.

Мухтарам юртдошлар!
Мехр-оқибатли, инсофидиёнатли ҳалқимиз. Ҳар қандай шароитдам баш бир-бира мизга яхшилилар соғиниб, йиқилғанин суюшга, етим-есир, хаста-беморларга кўлимиздан келгунчиз кўмак беришга шошиламиз. Келинг, умид билан остона ҳатлаб таҳририятимизга моддий ёрдам эмас, аксинча маънавий маддад истаб келган андижонлик Хуршиджон бу дунёда ўзини ҳеч қачон ёғлигизни сизни таъминлашади...

Нигора РАҲМОНОВА,
"Оила ва жамият" мухбири.

СИЗ ЁЛГИЗ ЭМАССИЗ, ХУРШИД!

наларга бориб, эски кузовларни арzon-га-ровга ҳарид қилиб, тогора ясаб, сота бошладим. Топган пулларимга ўзим учун кийим-кечак олдим, битирув кечасига чироили кийини бордим.

Сизнинг бундай ихти-роларнингиз тоғангизни хайратта сол-мадими?

— У киши эрталаб ишга кетиб, кечкурун кайтарди. Мен нима иш билан шугулланяпман, борманим-йўкманми, қизиги йўқ эди. Фақат молларга яхши қарасам, семиртириб берсам, шунга хурсанд бўларди. Балки ҳабари бўлса ҳам пул топиб, ўз кунимни кўраётганим учун индамагандир. Мактабни тутатгач, Тошкентга кетаман деб турб олдим.

Андижонда ҳам ўқишини давом этирисангиз бўлардик-ку?

— Тогам Тошкентга кетишмага рухсат бердио, лекин пул топиш масаласида қўйнаб қолдим. Кўшнимиз янги иморат бошлаган эди. Уларни кида фиш кўйуб пул ишладим ва Тошкентга келиб, академик лицеяга хужжатларимни топширдим. Лицеядаги болалар билан дўстлашиб кетдик. Уларнинг ёрдами билан таниш-билишларнида юмуш бўлса дарсдан кейин бориб ишлаб пул топардим. Ўқишнитугатч, синфдошларимнинг кўпчилиги олиб ўкув юргита кирди. Мен эса ишлаб, тоғамга ёрдамлашиб кераклигини ўйлаб, ўқишини давом этириш фикридан қайдит. Мақтаниша ўймангу менда ихтироилик қобилияти бор. Инженер бўлиш, турли ихтиrolар яратишни орзу килардим. Ўқишнитугатч дурадгорга шогирд

чиқарадиган кўлбола станок яратиш фикри келиб қолди. Унинг хомаки лойиҳасини ясаб кўрдим. Бу таклифи лицейдаги дўстим Фарҳодга айтгандим, унга ҳам маъкул келди. Пайвандловчи устала билан келишиб, станокни ясагач, коракоғоз ишлаб чиқаришини бошладик. Ишизим унчалик даромад келтирмади. Чунки ўшанда дебкабр ойнинг бошлари эди. Ҳали курилиш мавсуми бошламагани учун Фарҳод дўстим ишичларни ойлик маош билан таъминлай олмади. Ўшанда Фарҳоднинг тадбиркорлиқда тажакаббаси ўқилиги панд берди. Ҳозир ўша мен яратган станок ҳамма жойда оммалашиб кетди. Фақат қайсирид бир детали биланғина фарқ қиласди. Ҳозир ўшишиб беради. "Мехр кўзда" кўрсатувига ҳам мурожаат этганим. Аммо улар ҳам ёрдам бериша олмади.

Чет элда юрганингизда нималарни хис килдингиз?

— Аввало ҳеч кимнинг туз насибаси ўзи туғилиб ўсган юртда узилмасин экан. Ўзбекистоннинг тандир нонини, ўқида кип-қизариб пишган ошини ҳеч нарсага алишмайди. Туз-насиба экан, айрим кўшни давлатларда бўлдим. Ишлаб тогамга ёрдам бердим. Менинг кўмагим туфайли, ўйларини орзу килардим. Ўқишнитугатч дурадгорга шогирд

га ҳам моддий, ҳам маънавий кўмак бердик.

Хуршиджон, бошингиздан шунча кўргуллик ва кутилмаган савдолар ўтиби. Шу орада туғишган қариндошларнингизни ҳам излаб кўрмадингизми?

— Нимасини айтасиз, опа, менга ҳамишина шу дард азоб берди. Ота-онамнинг қабрини зўрга эслайман, бошқа ҳеч бир бош сукуб борадиган уйим, якинларим йўқ. Негадир тогам менингдай кўп нарсани бекитади. Ўзимнинг ҳақиқий амакиларим, тогаларим ҳакида ўлигим келади. Сурасида умрни юртда боради. Ҳозир ўшишиб беради. "Мехр кўзда" кўрсатувига ҳам мурожаат этганим. Аммо улар ҳам ёрдам бериша олмади.

Ҳозир ўшим 31 га қараб кетаяти. Мен тенгилар аллакачон ўйланиб, бола-чақали бўлиб кетишиб. Менинг на уйим, на бирор меҳрибон кишим йўқ. Якинда тогам менинг кўп нарсани бекитади. "Жиян энди ўз кунингнинг ўзинг кўр, тўрт томонинг кибла" деганида... куончим ичимга сифмай кетди. Бу кунни канча йил кутдим. Энди ўзим учун яшайман. Пул топиб ўй курман. Кўл-ёғим буд, юрагим уриб туриби. Йигит моли кўчада, деб бежизга айтишман. Ҳудо хоҳласа, менинг ҳам бошқалардек чиройли оиласи,

чиқарадиган кўлбола станок яратиш фикри келиб қолди. Унинг хомаки лойиҳасини ясаб кўрдим. Бу таклифи лицейдаги дўстим ишизим унчалик даромад келган андижонлик Хуршиджон бу дунёда ўзини ҳеч қачон ёғлигизни сизни таъминлашади...

Гердайган кўринар кўзингга нечук, Сен ҳам кибрлансанг ўшандай хунук.

Шайх Саъдий ўзининг "Гулистан" ида кибни, тақаббуларни коралаб шундай ёзди:

Ўзингни бошқалардан устун кўрасан, эй табабурлик билан ўз нағифи жабру зумлу куличви банда, деб ёзганлар.

Шайх Саъдий ўзининг "Гулистан" ида кибни, тақаббуларни коралаб шундай ёзди:

Гердайган кўринар кўзингга нечук,

Сен ҳам кибрлансанг ўшандай хунук.

Дарҳақиқат, тақаббул, калондимо

одамни ҳамма ёмон кўради. Доно ҳал-

қимиз "Камтарга камол — манманга за-

КАМТАРГА КАМОЛ

би билан магурланса, узоқ йиллар мобайнида йигиб-терган обўрисини бир зумда барбод этиши мукаррар. Такаббуларни кибни, камбағалми, бойми, ҳаммаси бир инсон, ҳаммамизни борар жойимиз бир, бас шундай бўлгач, нима учун

ўзингни бошқалардан устун кўрасан, эй табабурлик билан ўз нағифи жабру зумлу куличви банда, деб ёзганлар.

Шайх Саъдий ўзининг "Гулистан" ида кибни, тақаббуларни коралаб шундай ёзди:

Гердайган кўринар кўзингга нечук,

Сен ҳам кибрлансанг ўшандай хунук.

Дарҳақиқат, тақаббул, калондимо

одамни ҳамма ёмон кўради. Доно ҳал-

қимиз "Камтарга камол — манманга за-

Элу юртда, маҳалла-кўй, дўстлар даврасида инсон қадрани баланд қилдиган фазиллардан бирни камтаринлик саналади. Ҳалқимизнинг кўп асрлик азалий анъаналари, шу жумладан, мукаддас динимиз таълимити ҳам бизларни ана шундай сифатларга эга бўйлиша, нағисимизни тарбиялаб, кибру ҳаводан узоқ юриб, содда ва хокисор яшашга буоради.

Камтарин инсонлар ўзларининг ҳам хурматини сақлай олишади. Камтаринликнинг зидди — манманлиkdir, кимки мактантончо, ва тақаббул бўлса, бойлиги, илми, насли наса-

вол" деб бежизга айтишмаган. Камтаринлик либосини кийсак, ва ён-атрофимиздаги кишилар билан хушумомалада бўлсак, Яратган олдида обрўйимиз ошиб бора-веради.

Абдулазизхон МАҲСУМОВ,
Қашқадарё вилояти,

Фузор туман ноиб-имоми,

"Батош" жомъе масжиди имом

хатиби.

АНТИКА ЭГИЗАКЛАРНИНГ ФАРОЙИБ ТАҚДИРЛАРИ

Америкали Жон ва Гәр Райлсларнинг бўйлари 86 см бўлиб, дунёдаги энг пакана эгизаклар эканлиги баробарида энг бойвача паканалар деган эътирофга ҳам сазовор бўлишган. Улар кўчмас мулк савдоси ҳамда телепродюсерлик фирмасини юритиб,

миллионлар ишлаб топишган. Иккаласи ҳам оиласи, бирда эгизак кизлар, иккинчисининг эса бўй 192 см бўлган дарозигина ўғил бор.

Энг узоқ умр кечирган эгизак опасингиллар япониялик Кин Нарита ва Жин Канилар бўлиб, улар 1892 йил 1 август куни Нагоя шахрида туғилганлар. Кин 2000 йил 23 январда 107 ўшида юрак хуржидан вафт этган. Дарвоке, япон тилида уларнинг исмлари Кин – олтин, Жин – кумуш маъноларини англатади. Улар уч асрни кўрган эгизак аёллардир.

Бир бори билан узоқ вакт кўришмаган эгизаклар Айрис Жонс ва Аро Кемпбелл исмли опасингиллардир. Уларни 1914 йил 13 январ куни бир-бирапридан айриб кўйшиди. Эгизак опасингиллар орадан роппа-роса 75 йил ўтиб, яъни 1989 йилда қайта топишганлар.

Биланмизки, дунёдаги бир хил одам йўқ. Ҳатто, эгизаклар бўлса да, уларни мутлақ бир хил дея олмаймиз. Бу борада ҳам тадқиқотлар бўлиб, ниҳоятда бир-бирига ўхшаш эгизаклар изланган. Натижага кўра, дунёдаги энг ўхшаш эгизаклар деб пенсилўваниялик Жон ва Уильям Райфф исмли акауналар топилган. 1957 йилдан 1996 йилгача улар энг ўхшаш эгизаклар танловида етакчилик килишган.

Эгизаклар бўйидаги тафовут бўйича эса, Дон Козлер ва унинг эгизак синглиси ажралиб туради. Улар 1925 йилда Монтана штатининг Дентоне шахрида туғилганлар. Дон ўн ўшида кутилмагандан тез ўса бошлади. Умринг сўнгига палласида, яъни 1981 йилда унинг бўйи 2 м 50 см ни ташкил килиларди. XX асрда ер юзида ундан дароз одам йўқ эди. Синглисининг бўйи эса 1 м 75 см, яъни Дондан 75 см паст.

Наргиза СИДДИКОВА
тайёрлади.

АЧЧИҚ САБОҚ

— Фаргона вилоятидан қўнғироқ килаляпман. Оиласи иккى ўғил, бир кизмиз. Катта акам 34, мен эса 25 ёшдаман. Кичик укам коллежда ўйиди. Аммо ҳалигача оила қуришга имконимиз бўлмади.

— Нима, шароит кўтармадими?

— Нимасинай айтасиз, бунинг тарихи жуда узун. Бироз вактингизни оламанда. Аммо сиз менинг тўғри тушинасиз деган умиддаман. Чунки бу газета биз мухлислар учун энг яқин сирдошга айланб қолган. Қанча-қанча одамларнинг дардини эшишиб, уларга тўғри йўл-йўрүк кўрсатиб, муаммоларини ҳал этаётганикларнинг ҳақида ўқиб хурсанд бўлаяпмиз.

— Ота-онангиз ҳаётми?

— Ҳа, отамиз борлар, онамиз эса уч ўйил аввал қазо қилдилар. Отамнинг асли касби инженер. Илгари топиштуши яхши, биноидек яшардик. Аммо нимадир бўлдую, инши ичкиликка берилб қолди. Худонинг берган куни ўйимизда ҳанжал-тўполон бўларди. Ишонсангиз, дадамнинг ишдан келиши... бизларга кулфат эди. Даструрхон атрофидаги ҳаммамиз чурк этмай ўтирадик. Дадам арзимаган баҳоналар топиб жанжал қиласди. Онам шўрлик дадамнинг асабига тегмаслик учун бир умр тилини тишлаб, дардини ичига ютиб яшади. Катта акам мактабда аъло баҳоларга ўқиди. Расм чизига иктидири бор эди. Бир куни синф раҳбари онамни мактабга чақириб, «Ўзингизни туман марказидаги ижодиёт ўйига юборинг, тажрибаси ошади. Ундан яхшигина расом чиқади», дебди. Бу хабарни онам суюниб дадамга айтиб балога қолди, инши контактага бир муштлаб, «Ким кўйиди унга расм чизимиши. Ундан кўра бўладиган фанларни ўқисин», деди бакириб. Шу-шу акамни расм чизишдан ихlosи қолди. Ўшандан дадам бошқа оталарга ўхшаб акамнинг бу ишини рағбатлантириб, озигина эътибор кўрсатганида балки бугун ҳаётни бошқача бўлармади. Дарё устига чипко деганларидек, тўсатдан онам касалланинди. Текширилса, кўракар бези сараторининг оғир тури деб ташхис кўшиди. Онам бечора касаллини ўтказиб юборган экан. Акам хорига ишланинг бошига сен етдинг», деб дадам

РАВОЧ

Баҳор бошланиши билан равоч новдалари одамлар эътиборини тортади. Унинг ўзиға хос, нордон ва хушшур таъмини кўпчилик яхши кўради. Ундан мурраббо, шарбат, компот, кисель каби ширинликлар ҳам тайёрланади. Шу билан бирга, сомса, вараки ва бошқа турли пишириклир киймасига ҳам кўшса бўлади.

Бу мўъжизакор ўсимликтининг шифобахш хусусиятлари жуда қадим замонлардан маълум бўлган. Ўз вақтида Ибн Сино раводан беғзак, чечак, вабо, қизамикин даволаш билан бирга, мёддан мустаҳкамловчи омил сифатида ҳам фойдаланган.

Унинг 95 фоизи сувдан иборат бўлиб, таркибидаги рутин, қанд, пектин моддаси, органик кислоталар, С, А. В витаминлари, минерал кальций тузи, фосфор, магний мавжуд. Илдидиз эса танин моддаси, қанд, крахмал, глюкоза ва бўёқ моддалар, баргларида органик кислоталар бор.

Халқ табобатида равоч сурги дори сифатида кўлланилади. Бирок уни мунтазам қабул килинса, организм шунга ўрганиб, бошка дорилар таъсир килемай колиши мумкин. Шунинг учун уни турли хил доривор ўсимликлар билан алмаштириб, истеъмол килиш лозим.

Равочнинг сафро ҳайдовчи, бўғин касалликлари ҳамда камқонликда

билин жанжаллашди. Тоғаларим ҳам тўлиб турган экан, аламларини олишиди. Шундан кейин, қариндош-уруплар, маҳалла-кўй дадамдан юз ўғирди. Охири маҳалланинг катталари ўртага тушиб, инсофа чакиришиди.

— Дадангиз бундан тўғри хулоса чиқардими?

— Оллоҳ инсоф бердими, секин-аста ичиши ташлади. Энди кўзим очилди, адашган эканман, деб афсусланди. На-

Баҳтли бўлинг

хотки отамни шу йўлдан қайтиши учун онамнинг ўлиши шарт бўлса? Ҳаётнинг синовлари бизга жуда қимматга тушди. Ҳозир дадамдан меҳрибон та йўк. Яхшигина ишга жойлашиб олди. Акамни ўйлантириш учун алоҳида ўй солиб кўйди. Укамни институтда ўқитиш учун кўшимча дарсларга тайёрланисига шароит яратиб беряпти. Шу баҳорда акамни ўйлантиримочимиз. Оғир-босиқ, ҳаётнинг пасту баландига сабр билан карайдиган 30 ёшлар атрофидаги киз бўлса келин қиласди.

ҲАМИДА,
Фаргона вилояти.

ЎГИЛЛАРИМГА ОТА КЕРАК

— Тошкент шахридан қўнғироқ қилаяпман. Исмим Латофат. 39 ёшли опамнинг турмуш ўртоги оламдан ўтгач, иккнинафар ўғли билан бева қолди. Шу опамнинг баҳти очилармикан деган максад-да сизларга мурожаат қиласдигиз.

ТАҲРИРИЯТДАН:

«Баҳтли бўлинг» руқнига хат йўллаётган ёки бевосита мурожаат килаётган фукаролар паспорт нусхаси ва яшаш жойидан (маҳалла кўмитасидан) маълумотнома тақдим этишлари шарт. Шунингдек, ажротираванлар бўлса, суд карорининг нусхасини топширишлари талаб этилади.

МУРОЖААТ УЧУН ТЕЛЕФОН: 234-25-46

Табиат – дорихона

организмни умумий мустаҳкамловчи хусусияти бор. Силга, хотира пасайшишида тавсия этилади. Ошқозон-ичак ҳамда нафас йўлларини фоалиятини яхшилашибди. Ўпка касалликларнинг олдини олибигина колмай, инфекцияга карши даво ҳамдир. Бу ўсимлик юрак-қон томирларига ижобий таъсир қилиб, юрак касалликлари ҳамда инсультни бартараф этиади. Унинг илдизи турли яллигланишга оид хасталикларга даво. Аммо кўп микдорда истеъмол қилинганда кучли шамоллаш, ошқозон-ичак касалликлари, бавоси, қандли диабет, ревматизм, бундан ташкари, бўйрагида тоши борлар, хомиладор аёлларга салбий таъсир этиши мумкин.

Равоч салат. Салат учун 4-5 шоҳ равоч, 1 бор редиска, ярим бор кўк пиёс, 4 ош қошик қаймоқ қерак бўлади. Новдалари соvuк сувда ювилиб, пўсти шилинади. 1-1,5 см. катталикда кубик қилиб тўғралади. Кўк пиёс йирроқ тўғралиб, равочга араштирилади. Бунга яна редисканинг булғор навидан кубик қилиб тўғраб солиниб, қаймоқ қўшилиб, тъобга кўра туз солинади. Ушбу салат ошқозон шираси камайтанди, организмда кислота микдори пасайшганда жуда фойдади бўлиб, дастурхонга кўнгил нордан таъым истеъмол қилиш учун тортилади.

Латофат САҶДУЛЛАЕВА
тайёрлади.

Фойдали маслаҳатлар

Соябонларни тозалаш учун илиқ сувга кир ювиш кукунини араштирип артагач, муздек сувда чайиб, очиқ холда кутиши керак.

Болаларни чинчириши учун 28-33 ҳароратли сувда тез-тез чўмилтириш лозим.

Ювиб, чайгач, пахмоқ сочиликларни намакобли сувга солиб кўйилса, юмшок ва майнин бўлади.

Ярим литр сувга иккى дона аспирин таблеткасини солиб, мазкур арашмада сочиликнинг чайсангиз, унинг ранги тиник, силил ҳамда жилоли бўлишига эришасиз.

Чой таркибида танин моддаси, эфири мойлари ва С, В, РР дормондорларидек жуда кўп. Агар бу витаминлар камаймасин ҳамда дамлама янада ҳушбўй бўлсин дессангиз, чой дамлашдан олдин чойнакни қайнок сувда чайиб олинг.

Мутахассисларнинг эътироф этишича, кора шоколад тери саратонининг олдини олувчи энг яхши воситалардан бири хисобланаркан.

Гулноза БОБОЕВА
тайёрлади.

ОИЛАНГИЗ МУЛКИ

ТОТУВЛИККА ХИЗМАТ ҚИЛСИН

Халқимизда "күшнинг ҳам уяси бузилмасин", деган гап бор. Айни ибора замарида бизнинг оила деб атальмиш муқаддас гӯшага муносабатимиз, дунёкарашимиз-у ҳёт тарзимиз ифодаланган. Чиндан ҳам ҳар бир оила жамият негизини ташкил қиласди. У миллатнинг бардавомлигини, миллий қадриятлар барҳаётлигини таъминлади, баркамол авлодни тарбиятчилик мунаддас даргоҳ ҳисоблашади.

Айтиш жоизки, кейнинг йилларда оиласнинг хукукий муносабатларини ифодаловчи, 1998 йилда қабул қилинган янги Оила кодекси билан амалиётга жорий этилган никоҳ шартномаси хусусида жуда кўп чиқишлар кузатилмоқда.

Аммо шундай бўлишига қарамай, никоҳ шартномаси дегандаги чўчуб тушидиган, буни гўёки менталитатимизга тўғри келмайдиган, эр-хотин муносабатларига соя соладиган бир ҳолатдай қабул қиласидан чорида топилади. Аслида бу хаётда «Мен касал бўлмайман» дейдиган одам учрамаганидек, «Оиласий ҳәйтиминг тотувлигига юз фоиз кафолат бераман» дейиш ҳам муракаб. Шундай экан, никоҳ шартномаси оиласий ҳәётта соя солувчи хужжат эмас, аксинча, ҳатто айтиш мумкини, тутивлак кафолати бўлиб хизмат қилиши мумкин. Эр-хотин оила даромадлари ва ҳаражатларини таъсимилаш бўйича хукуқ ва мажбуриятларини никоҳ шартномасида белгилаб қўйишлар мумкин. Бу коида доимий иш ҳақига ҳам, унданилар ҳаражатларга ҳам, айтилил, биргаликдаги мол-мулк таркибига кирувчи нарсаларни саклаш ва таъмирлаш, болаларни ўқитиш билан боғлиқ сарф-ҳаражатларга ҳам бевосита тегиши. Шунингдек, эр-хотин зарурат туғилганда бир-бирларни пул билан таъминлаб туриш шартларини олдиндан келишиб олишлари ҳам мумкин. Бундай шартлар Оила кодексининг 17-боби талабларига мос бўлиши керак. Худди шунингдек, томонлардан бирининг бошқа-

сига моддий таъминот учун алимент тўлаш тартиби ва миқдори алимент тўлаш тўғрисидаги маҳсус келишув билан белгиланиши мумкин.

Яна бир муҳим жиҳат — томонлар никоҳ суд томонидан бекор қилинганида улардан ҳар бирiga топшириладиган мол-мулқдаги улушини ўзаро қелишувда белгилаш хукуқига эга. Бунинг афзалиги шундаки, никоҳ даврида эр-хотиндан бирини шубъи тараф тегиши моддий таъминотиз кийин ахволга тушив колиши мумкин.

Кодекснинг 32-моддасига мувофиқ никоҳ бузилган пайтадан бошлаб никоҳ шартномасининг амал қилиши ҳам тўхтадиди, никоҳ шартномасида никоҳ бузилганидан кейнинг давр учун назарда тутилган мажбуриятлар бундан мустасно.

Никоҳ шартномаси исталган вактда ўзgartiriliши, тўлдирилиши ва бекор қилиниши мумкин. Лекин эр-хотининг ўртасидаги унинг ўзgartiriliishi ёки бекор қилиниши тўғрисидаги қелишув ёзма шаклда бўлиши ва нотариал тартибида тасдиқланиши керак. Никоҳ шартномасидан бир томонлама воз кечишига йўл қўйилмайди.

Шу ўринда таъкидлаш лозимки, никоҳ шартномаси тузишдан мақсад, факат мулкни таъсимилаш эмас, аксинча никоҳни мустахкамлови омиллардан бирорид. У ўзаро ахилликни таъминлашга, оиласнинг умумий мулкни авайлаб-асрасиша хизмат қиласди, истроғарчиликларнинг олдини олди, томонларнинг оила олдидаги масъулитини оширади.

Эр ёки хотин ўзини оила олдидаги масъул табдидаги мол-мулк таркибига кирувчи нарсаларни саклаш ва таъмирлаш, болаларни ўқитиш билан боғлиқ сарф-ҳаражатларга ҳам бевосита тегиши. Шунингдек, эр-хотин зарурат туғилганда бир-бирларни пул билан таъминлаб туриш шартларини олдиндан келишиб олишлари ҳам мумкин. Бундай шартлар Оила кодексининг 17-боби талабларига мос бўлиши керак. Худди шунингдек, томонлардан бирининг бошқа-

Вазира ФАНИЕВА,
Самарқанд шаҳар 4-сон ФХДЕ бўлими мудири.

САЛОМИНГИЗ АЛИКСИЗ ҚОЛСА... Таассуф

...Бир куни кўп қаватли уйлар орасидан керакли манзилни қидирдим. Рўпарамдан чиқкан 15–16 ёшли қиздан сўрашга мажбур бўлдим.

— Кечирасиз, сунглим...

— Билмайман! — ҳеч йўқса сўзимни охиригача эшитмай қизнга юзини терс буриб кетиб қолди. Ўзича осмонларда учб юрган бу қизалоқ мумомала маданиятининг кўчасидан ҳам ўтмагани учунни, назаримда, унинг сўнгги модадаги кийини менга бачканлик бўйича кўринди.

Авваллари бирор маҳалла кириб колгудек бўлсангиз, то чиқиб кетгунингизгача ёшлар, болаларнинг саломларига алик олиб чарчардингиз. Бу бетон уйлар орасида эса...

Касалхоналардан бирга бемор кўрганин бордик. Кирish залиди фаррош аёл ёши олтмишлардан ошган онахонга ўшкиради:

— Фаросатингиз борми, ўзи?! Оёғингиздаги лойин қаранг. Боринг, чиқинг ташкарига!

Онахон уни томоша килиб турганлардан хижолат тортиб, бир лой ёпишган калишларига, бир атрофдагиларга мулзамигина қарарди.

— Ҳозир чиқиб кетаман, болам. Мана шуларни 5-хонада ётган Маврудахонга...

— Бўпти, бўпти!

Онахоннинг юзига эшик тарс этиб

ёпилди...

Фаррош аёл бу қилиги билан ўзига аталган савоб ва раҳмат эшигини ҳам қаттиқ ёпмадимикан, деб ўйлаб қолсан киши.

Инсон кўнглидан-да нозик хилқат йўқ оламда. У шунчалар нозикки, ҳатто бир назар билан уни фаш қилиш мумкин, бир назар билан эса...

Дугонам билан бозор айландик.

— Манави дўконга кирайлик, яхши

кан?

Дугонам бир куни шундай деб қолди:

— Бир куни юрагим сикилиб ўйнодим. Нонушта чоғи телевизордаги мультфильмга берилиб кетиб, қўлидаги нонини ейишни ҳам унуглан боламга бакирдим: «Чойнинг тўқасан ҳозир, анкаймай нонингни!»

Кўзида гилтиллаган ёш билан боғчага қишиб кетган болам ишхонада бўлим бослиғидан дашном эшитганимда яна бир бор кўз ўнгимда намоён бўлди. Дилозорлигим бир соат ўтиб ўтмай ўзимга қайтиди...

Кўпчилигимиз ва каби ажабтовур воқеаларга гувох бўлганимиз.

Бир куни ишдан кайтаётсам, йўл чешида турган кекса онахон ўтган-кетгандарга ёлворяти:

— Илтимос, телефонингиз бўлса, шундок ўзимга телефон қилиб беринг. Борар манзилимни тополмаямсан...

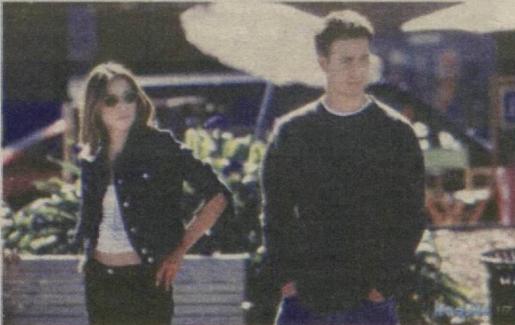
Ўтиб кетаётгандар унга бир қарайди-да:

— Телефоним йўк!

Кўпчилик ўзини эшитмаганга солиб ўтиб кетади. Яна кимдир зардали оҳандга:

— Нима?! Йўк, бериб туролмайман! Ўшкириб берган ўйитлардан бирин ўн беш қадамча юрмасидан чўнтагидан жиринглаб қолган телефонини олаётганди... у бехосдан ерга тушиб, уч-турт бўлакка ахралиб кетди...

У балки онахонга бир-икки дақиқалик вақтни қизғонмай, муруват кўрсатганида шу кўйга тушмаган бўлармиди?..

нарсалар бўларди, — таклиф килдим мен.

— Ҳафа бўлмансу, лекин, келинг, бошқасига кирайлик, — деди у.

— Нега?

— Бир ой аввал кирганимда, сотувидан иккимарта нархни сўраганим учун ўқрайдиган. Ўша одамнинг юзиги бошқа кўргим йўк...

Нима дейсиз, сотувни ҳам шу тарика касбига кирайжак баракани учирдими-

Шахло ИСМОИЛЖОН қизи.

Муассислар: Ўзбекистон Хотин-қизлар қўмитаси, «Болалар ва оиласларни қўллаб-кувватлаш» ассоциацияси (Болалар жамғармаси) ва «Согдом авлод утун» ҳалқаро хайрия жамғармаси

Таҳририята келган кўлёзмалар муаллифларга қўйтарилмайди. Реклама материаллари мазмуни учун таҳририят жавобгар эмас.

«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонасида чол этилди. Тошкент, Буюк Турон кўчаси, 41-йи. Босишга топшириш вақти – 15:00. Босишга топширилди – 15:00.

E-mail: oillavajamiyat@sarkor.uz

ISSN 2010-7609

МАНЗИЛИМИЗ: Тошкент – 100000. Амир Темур кўчаси
1-тор кўча, 2-йи. Мўлжал: Олой бозори ёнида

Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигига 0169-роқам билан 11.01.07 да рўйхатга олинган. Буюртма Г – 428. Формати А-3, хажми 2 табоқ. Адади – 10149. Баҳси келишилган нархда.

ОБУНА ИНДЕКСИ – 176

Oila va jamiyat

Xуқук

ТЕМУРНИНГ ИККИНЧИ СОВРИНИ

Яқинда ҳалқаро турнирда бош совринини кўлга киритган ёш теннистичимиз Темур Исмоилов Наманганд шаҳрида ўсмирлар ва қизлар ўртасида ўтказилган ҳалқаро турнирда ҳам голиблини кўлга киритди.

Мазкур анъанавий ҳалқаро турнирда ҳамюрларимиз билан бирга Буюк Британия, Финляндия, Руминия, Украина, Латвия, Литва, Беларусь, Грузия, Россия, Козогистондан тенисчилар яккалик ва жуфтлик баҳсларида ўзаро куч синашиди.

Яққаликлар ўртасида биринчи рагамда сараланган 18 ёшли Темур Исмоилов финалгача ўзбекистонлик Ерқон Зориров, қозогистонлик Сагадат Аяп, россиялик Антон Шепелев ва беларуслик Иван Лютаревич маглубиятга учратди. Ҳал қўливи баҳсларида ўзаро куч синашиди.

Жуфтликлар ўртасида барча рагимларини мағлубиятга учратади. Оилаларнинг баҳти – бу жамиятнинг таъсиги.

Кизлар ўртасида биринчи рагамда сараланган Даиря Лодикова Финалда қозогистонлик Осиё Даирни 6:7, 6:2, 6:0 хисобида ўнглан ҳамюртимиз бош совринини кўлга киритди.

КЕЧА ВА БУГУН

Кечада Европа Чемпионлар лигасининг 1/4 финал даражасида ўнгланувчлар бўлиб ўтди.

Парижда суперклуб даражасига чиқиши кутилаётган «ПСЖ» жамоаси Каталониянинг «Барселона» клубини қабул килган бўлса, иккинчи учрашувда немис ва италия гигантлари «Бавария» ва «Ювентус» ўзаро майдонга чиқишган.

Бугун эса Германиянинг «Боруссия» жамоаси Испаниянинг «Малага» клуби меҳмони бўлса, Испаниянинг яна бир гранд клуби «Реал» Туркияниг «Галатасарой» жамоасини синовдан ўтказади.

Учрашувлар Тошкент вақти билан соат 23.45да бошланади. Бугун тунда финал даражасидаги ўнгланувчлар гувох бўлишиимизга шубҳа йўк.

Интернет манбалари асосида Илҳом ЖУМАНОВ тайёрлади.

ТАБРИКЛАЙМИЗ!

Кадрли отажонимиз

Мурод УМРЗОКОВ!

Сизни таваллуд кунгиз билан чин дилдан кутлаймиз. Онажоним билан кўй йиллар умргузаронлик қилишингизни, бизнинг баҳтимизга соғ-омон бўлишишингизни Оллоҳдан сўраб қоламиз.

Фарзандларингизнамидан кизингиз БАРНО.

